

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interesseselskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Ølsker, Rutsker, Ro og Klemesker

Nr. 390

Freitag den 4. Marts 1921

9de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge
Sandvig, Ølsker, Rutsker, Ro og Klemesker

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertiering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

opgaar gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvårlig.

Parlament eller Erhvervsrepræsentation.

af
Professor Dr. phil. Axel Nielsen.

Forkæmpere for en Erhvervsrepræsentation vil nu maaske anføre, at ser vi hen til Forholdene, som de faktisk er, vil det vise sig, at netop i Kraft af den lige Valgret vil Parlamenterne skynde sig at fremme alle de Særinteresser, bag hvilke der staar en talrig Skare Vælgere, uden at se, om disse ikke strider imod Samfundets Interesser. Noget saadant finder vel Sted, men den offentlige Mening vil da gerne raabe Vagt i Gevær, og den Udvikling, vi ovenfor har set Socialdemokratiet undergaa, viser, at Parlamentarismen efter sin egen Natur har en Modvægt herimod.

Det er kun Princippet i en Erhvervsrepræsentation som Afløser af Parlamentarismen, hvormed vi har beskæftiget os. Maaske vil man mene, at Forholdene vil blive væsentlig andre, om kun et af Kamrene blev omdannet til Repræsentation for Erhvervene. I saa Fald kunde det, efter alt hvad her er sagt, kun beskæftige sig med økonomiske Spørgsmaal, fæller tror man, at en Detailhandler den ene Dag kunde stemme som Detailhandler og den anden Dag som Højre- eller Venstremand, naar det blev de samme Sager, hvormed de to Kamre kom til at beskæftige sig? Og den samme Indvending vilde kunne gøres gældende om blot nogle faa Medlemmer af et af Kamrene valgtes paa denne Maade.

Det er jo kun Princippet, vi har undersøgt, og vi skal ikke fordybe os i de positive Forslag, som kan tænkes fremsat. Vi har forkastet Princippet, og dog kan vi ikke lukke Øjet for, at Fremhævelsen af Sagkundskabens Betydning i Lovgivningsarbejdet er berettiget; hele den økonomiske Politik, Staten i den sidste Menneskealder er slaaet ind paa, kan nødvendiggøre en Sagkundskab, Parlamenterne ikke sidder inde med, og vel ogsaa vanskelig kan sidde inde med. Man maa dog ikke indsnævre sit Ønske om Sagkundskab til alle de Omraader,

Staten griber ind paa (Skolevæsen o. s. fr.). Men her viser der sig en naturlig Udvikling, slitende imod at raade Bod herpaa; som f. Ex. paa det økonomiske Omraade.

De økonomiske Organisationer, hvorpaa Forkæmpere for en Erhvervsrepræsentation vil bygge en Ændring af Forfatningen, spiller allerede nu en betydningfuld Rolle og det baade i forvaltningsretlig og forfatningsretlig Henseende. I forvaltningsretlig, idet Regeringen benytter sig af disse Foreningers Bistand til Uddeling af bevilgede Understøttelser, til Indhentning af Oplysninger o. lign., alt i god Overensstemmelse med Selvstyretanken i forfatningsretlig, idet intet Parlament, der bygger paa den almindelige Valgret, som nævnt, efter sin Natur kan sidde Henvendelser fra Organisationerne overhørig; vi ser, hvorledes disse paa egen Haand udarbejder Forslag, som da siden forelægges Parlamenterne, hvorledes de faar Tilladelse til at udtale sig om forelagte Lovforslag, eller hvorledes de uden Anmodning udtaler sig om dem. Her repræsenterer Foreningerne deres Særinteresse; hvorvidt den falder sammen med eller beskæres af Samfundets Interesser, bliver det Parlamenternes Opgave at afveje. Eller der nedsættes Kommissioner, hvor Sagkundskaben kan udtale sig, og denne vil som oftest da, ganske naturligt, blive repræsenteret af Formænd for de økonomiske Foreninger. Saaledes kommer Sagkundskaben under de nuværende Forhold i Virkeligheden til at udtale sig, kun at dette ikke sker i Parlamenterne, men det vil blot blive en naturlig Konsekvens af den Udvikling, vi i Øjeblikket staar i, om det engang sker, at Repræsentanter for Sagkundskaben kan hidkaldes til Kamrene eller vel bedre Udvalges til Møder, hvor det egentlige Lovgivningsarbejde jo sker. — Man hører stadig Tale om, at Sagkundskaben sættes i Skammekrogen; slammer dette mon ikke væsentlig fra, at man forveksler Særinteressens Begrænsning og Hensynet til Samfundet hermed? — Enhver, der vil se, kan ikke være blind for den paabegyndte Udvikling, der i sig bærer store Forjættelser for Fremtiden.

Efter alt at dømme vil saaledes de frivilligt dannede Organisationer aftage flere og flere Opgaver, men den Rolle, som stadig vil tilfalde Parlamenterne, at være Udtryk for Samfundets Interesser eller, som det ogsaa er sagt, at være den offentlige Menings Eksekutivkomité, er betydningfuld nok og vil efter alt at dømme blive af større og større Vigtighed. Thi Problemet i vore Dage er ikke, hvorledes skal Erhvervsorganisationerne deltage i Statsstyret, men derimod: hvorledes skal Staten kunne øve sin Magt over Erhvervsorganisationerne. Dette Spørgsmaal vil blive mere og mere brændende, efterhaanden som Organisationerne vinder i Styrke; de vil da let udvikle en specifik

Organisationsbevidsthed, som er i Modstrid med Statsinteressen. Medens Staterne i vore Dage skrider videre og videre ad demokratisk Vej, altsaa tilstræber en uniform Behandling af alle Individuer, opstiller Organisationerne Skel mellem Medlemmer og Ikke-Medlemmer, ikke blot derved, at Organisationerne tvinger alle, der tilhører det paagældende Erhverv, til at træde ind, men ganske særlig ved, at den Fællesinteresse, hvorfor Organisationerne er Udtryk, let fremkalder en særlig Fagære. Foreningen opstiller maaske særlige Bestemmelser om, hvor langt man maa gaa i den indbyrdes Konkurrence indenfor det paagældende Fag, at Brud paa disse Regler skal paadømmes af Foreningens Medlemmer eller et Udvalg af dem, kort sagt, Organisationerne kan, som en Følge af den Rolle, de i vore Dage spiller for den enkelte, haandhæve Principper, der er i absolut Modstrid med dem, hvorpaa Staten slaar. Den Form, dette Spørgsmaal sædvanlig faar, er: hvorledes skal Staten kunne indvirke paa Karfeller og Trusts, saaledes at ikke den upersonlige Kapital i sin Sagen efter Udbytte krænker Samfundets Interesser; men denne Formulering er altfor snæver; den Særinteresse, som lægger sig for Dagen i enhver stærk økonomisk Forening, er af ganske samme Natur, kun er den ikke, som f. Ex. i Trusts, en specifik kapitalistisk Særinteresse.

Foreningsrettens Anerkendelse er jo en af det politiske Demokratis Fordringer; Foreningerne har voxet sig stærke og har faaet en saadan Magt over Individuerne, at de politiske Partier har maattet knytte en Forbindelse med dem. Faren for Samfundet ligger derfor i, at de økonomiske Organisationer skal komme til at øve en saadan Magt over deres Medlemmer, at de almenne Samfundsprincipper, som kommer frem i Partidannelsen, forsvinder for den økonomiske Særinteresse, hvorfor Organisationerne er Repræsentanter. Spørgsmaalet bliver derfor i vore Dage, hvorledes man skal sikre sig, at Parlamentet til enhver Tid repræsenterer en almindelig Samfundetsinteresse (den offentlige Mening, om man vil), og hvorledes man skal udruste det med Magt og økonomiske Midler til at kekke Organisationerne, naar Samfundets Interesser staar i Fare ved disses, i og for sig fuldt lovlig, Særinteresser, og absolut ikke, hvorledes man skal indrømme de økonomiske Organisationer endnu mere Magt, end de allerede har.

Vintergækken.

Lille Bloms! der varsom dukker frem af Muld med Is og Sne, bly dit Bæger op du lukker under Stormens bitre Ve.

Som et Varsel frem du kommer af din Moders rige Skød,

men naar Fuglen i Skærsommer synger glad, du længst er død.

Du har lært mig tavst at lide under Verdens braadne Kaar, selv om jeg skal visnet glide dybt i Muld, naar det er Vaar.

Frederik Opffer.

Øjet, der ser alt.

Et Besøg i Steins Laboratorium.

I det moderne Liv spiller i de senere Aar kemiske og mikroskopiske Undersøgelser en større og større Rolle. Er der Forfalskninger i Vareprøverne, formaar Mikroskopet straks at opklare Sagen. Eller en kemisk Analyse kan gøre det. I Retssager har saadanne Undersøgelser spillet en overordentlig Rolle. Blodprøver har man kunnet kontrollere, Menneskeblod eller hvad —? Er der raderet i Akterne, en Dato forfalsket —? Intet staar for disse Undersøgerees ransagende Blik.

Vi har aflagt Besøg i V. Steins analytisk-kemiske Laboratorium — det største i sin Art i Norden —, hvor mangfoldige af den Slags Undersøgelser foregaar. I Virksomhedens mange forskellige Afdelinger gaar hvidkillede Assistentter rundt mellem Glas og Instrumenter til Forsøg. Over alt findes Prøver af Varer og Fødemidler fra alle Landets Egne. Et Sted ser jeg nogle Skiver afskaaret Skinke, indsendt af Politiet fra en Mand, som havde faaet ondt i Maven og troede, han var forgiftet. — Men lad os begynde med Begyndelsen: ved Afdelingen for

Foderstoffer og Gødninger.

Det koger lystigt under høje Glas med en brun Vædske — Udtræk af et eller andet. Under Forsøgslederen, Hr. Hesselbos Vejledning giver man mig et lille Indblik i det mørke Fastland, som et saadant Undersøgellesinstitut vistnok er for de fleste.

Det er nu alter de tidligere gængse Foderkager, der indsendes til Undersøgelse. Under Krigen var der de alt andet end gode Krigsprodukter at undersøge; men de er nu en „saga blott“. Naar der kommer en saadan Ladning Foderstoffer her til Landet, tages ud af Skibslasten eller fra Jernbanevognene en Prøve, maaske paa 40 kg, og ud af denne tages saa den lille Gennemsnitsprøve, som analyseres.

Vedrørende Gødning behøver det ingen nævneværdig Paavisning, hvor stor Betydning det har for Landbruget at vide de forskellige Gødningsstoffers Sammensætning. I et af det Stein'ske Laboratoriums Hæfter herom hedder det f. Eks. at en som „Gødningskalk“ indsendt Prøve var en Blanding af Kogsalt (75 pCt) og forskellige Kalkforbindelser, hvoraf kun omtrent Trediedelen var til Stede i nyltig Form. Man gør opmærksom paa den i Gødnings- og Foderstoffoven hjemlede Ret for Forbru-

gerne til at faa Gødnings- og Foderstofferne undersøgt for halv Pris.. men denne Ret synes at være gaaet ud af Forbrugernes Bevidsthed.

Efter Superfosfat, Chilesalpeter og Foderkager gaar vi over til den spændende Afdeling,

hvor vore Fødemidler undersøges

— den Afdeling for offentlige Undersøgelser, hvortil Konserves, Mælkeprøver, Tæprøver, Kaffe, Øl, Soda-vand osv. indsendes fra alle Jurisdiktioner i hele Landet. Et Sted i Lokalet koger man Øl for at se, om der skulde være noget af det forbudte Stof Saccharin, der er uden Næringsværdi, deri i Stedet for Sukker. Det kogte Øls Damp, som slaar mig i Møde, lader mig ufrivilligt tænke paa Snue og Forkølelse. Et andet Sted staar der Lagegurker, som man har undersøgt for at se, om de skyldes deres smukke, grønne Farve ved Hjælp af giftige Kobbersalte — et ikke ukendt „Trick“. Selv vor daglige Trøst — Kaffen — lader man her undersøge, for at der ikke skal være Cikorie og andet Surrogat deri. Under Krigen kunde det forekomme, at Kaffen forfalskedes med — brændt Rugbrød!

I Glas findes Bolschesaft i de skønneste Kulører; Undersøgelsen skal konstatere, om der ikke er benyttet giftige Substanter ved Fabrikationen til Skade for de kære Børns smaa Maver.

Her er Daaser med Fisk, Kød og Aprikos, saaledes som man faar det hos sin Købmand.... og er der nogen Svindel, Gift eller anden Daarligdom blandt Varerne, slipper de ikke uden Paatale gennem dette Værelse; her undersøges ogsaa Mælk og Fløde, om den har det rette Fedtindhold.

Brændselet

er et Kapitel for sig og et interessant Kapitel. Naar f. Eks. en Sendning Kuls Brændeværdi skal prøves, tager man ud af Bunken nogle Kul, som knuses til Støv, hvilket atter under uhyre Tryk presses sammen i Form af en Briket, hvorigennem man har ladet en lille tynd Metaltraad gaa; i et Kalorimeter, hvis væsentlige Bestanddel er en „Bombe“, der indvendigt er beklædt med ikke mindre end for 1000 Kroner Platin, og som helt er omgivet med Vand, prøves Temperaturstigningen, naar den lille Metaltraad gennemgøres af en elektrisk Strøm, og derefter kan Kullenes Brændeværdi fastsættes. Det var jo ofte under Krigstiden, at der fandtes baade Skifer, Ler, Jord og Sten i Kullene. Ogsaa Tørv og andre Sorter Brænder finder her deres kritiske Dømme. Petroleum maales ved Lysstyrken. Krigstiden bragte Tranlamper, Karbid og Tælle, hvis Lysstyrker man ogsaa maatte kontrollere — slem Svindel var det mange Gange.

I en anden Afdeling foregaar

Smørbedømmelsen.

16 pCt. Vand og ikke mere er jo

Grænsen, hvis Smørret ikke skal have Tilføjelsen: Vandsmør, som Englænderne ikke vil have. Mange Mennesker er her i Arbejde med Kontrol af Smør, Ost og andre Mejeriprodukter. Det er Synd at sige, at vort berømte danske Smør giver Anledning til større Hovedbrud. I den Beretning til Justitsministeriet, som Laboratoriet hvert Aar indsender, hedder det: „Smør. Hverken i Henseende til Tilblending af fremmede Stoffer eller Vandindholdet er der fundet Grund til Indvendning ud over et Tilfælde, hvorom Smør- og Margarinekontrollen har faaet Underretning.

At Undersøgelserne ikke er omsonst, faar man hurtigt et Indtryk af ved at høre om de overfor Justitsministeriet indberettede Resultater.

Cervelatpølse var tilsat Mel og færvet i flere Tilfælde. I en Prøve Rødvind var der Glycerin, og i en Prøve Rom fandt Tjærefarvestof; en Prøve Kaffe, serveret paa Alholdshotel, indeholdt 4 Rumprocent Alkohol, en Prøve Øl indeholdt Natronlud, og i en Prøve Grahamsbrød var den indre Del slimet og lod sig trække i Traad, hvad der skyldtes sporedannende Bakterier, hvis Sporer kunde overleve Bagningstemperaturen. Det bør ogsaa nævnes, at Sundhedskommissionen her har et Laboratorium, og at Stadslægen, Københavns Sundhedskommission samt Hospitalet har faaet Undersøgelser foretaget.

Saa er der endelig en Gren af Virksomheden, som kaldes

Mikrofotograferingen,

hvorved ofte store og vanskelige Retssager kan faa deres endelige Afgørelse. Mener man f. Eks., at der i et vigtigt Dokument maa være foretaget en Rettelse, at en Dato er forandret eller et Tal ridset ud og erstattet med et andet, er det muligt ved Mikrofotograferingen saa vældigt at forstørre Gengivelsen af det paagældende Afsnit af Dokumentet, at selv de bedst udførte Falsknerier kommer for en Dag. Jeg har set et saadant stærkt forstørret Fotografi af en Check, hvoraf der overvældende tydeligt fremgik, at Falskneren havde rettet Tallet 1200 til 12,000.

Et saadant Laboratorium er i vore Dage et Øje, — endnu mere vaagant og gennemtrængende end Politiets noksom bekendte.

(Eft. Sv. Av.)

Dine Hænder.

—o—

Dine Hænder er de kærligste, jeg kender! Naar de stryger mig om Kinden med en stille Hvidhed minder de om Morgenvinden. De er mine allerbedste Venner! Hvor jeg elsker det at slynge mine hnd i dine, saa man kender næppe sine egne Fingre i den vilde Klynge!

Dine Hænder, som belønner mig og skænder med den samme sarte Mildhed, slukker lidt af mine Længsler, tænder dog i Hjertet al dets uudslukkelige Vildhed. Naar de ligger i mit Skød og brænder, er de to smaa, varme Fugle. Hvor jeg elsker dine bløde Hænder, der er fine, fløjlsbløde som en Hoppes Mule! Erik Sarp.

Hyacinter —

Imod Rudens klamme Taage, graa og gustne Vintergus løfter vore Hyacintglas blaaagt deres Kræmmerhus.

Endnu er hver Spire dækket, Knoppen spinkel, bleg og skør — ingen Blomst endnu os glæder med sin Duft og sin Kulør.

Men i Glassets blanke Skinnen brydes Dagens matte Graa og forfrisker Stuens Mørke med sit klare Foraarsblaa.

—o—
 Og vi ved, at bag Papiret som et stille Bud om Vaar i det dunkle allerede spædt et Blomstehjerte slaar . . .

(B. T.)

Hvad man skal maale og veje.

—o—
 Nogle Tal for den voksnes og for Barnets normale Maal og Vægt.

Hvor meget skal det normale Menneske maale eller veje i Forhold til sin Højde? Dette Spørgsmaal giver „Sundhedsbladet“ Svar paa ved nogle Tal, hvoraf her gives nogle:

Et voksent Menneskes Brystomfang, maalt fra Brystvorte til Brystvorte, skal være ca. 90 cm, naar Armene er udstrakte. Forskellen mellem den dybeste Ind- og Udaanding skal være 7 cm, d. v. s. ca. 82 cm ved Udaanding og ca. 89 cm ved dybest Indaanding. Legemets Aftentemperatur skal mellem Kl. 5 og Kl. 8, hvor den har naaet sit Højdepunkt, ikke overstige 37,4 Gr. i Arnhulen, laget i Endetarmen fra 0,2 til 0,5 Gr. mere. Det voksne Menneske aander fra 16—24 Gange i Minuttet; dette Tal bliver større ved Anstrengelse, ved legemligt Arbejde og ved Ophidselse; ligeledes stiger Aandedrætsstillet, naar man spiser og drikker for meget. Et voksent Menneskes Hjerte slaar ca. 70—80 Gange i Minuttet, naar man tæller Hjerteslaget gennem Pulsen; dog kan man regne med, at 60—90 Slag ligger inden for en normal Grænse. Gamle Folk har en langsommere Puls, omkring de 60; medens Børn har en langt hurtigere Puls.

En Mand skal veje saa meget i Kilo, som hans Kropslængde, maalt i Centimeter, overstiger 1 Meter. Naar man maaler 170 cm, skal Vægten altsaa være 70 kg; Kvinder kan veje noget mere. En anden, mere nøjagtig Beregningsmaade er den, at man multiplicerer Kropslængden med Brystomfanget i Centimeter og saa dividerer med 240; Resultatet giver Vægten i Kilo. Et nyfødt Barns Vægt varierer fra 2½—5 kg, — 3—3½ kg turde vel kaldes Gennemsnitsvægt.

Et Barn, der bliver ammet op, fordobler sin Vægt i de første fem Maaneder, og mod Slutningen af det første Aar skal Barnet veje tre Gange saa meget, som da det blev født. Fra 2 til 7 Aars Alderen andrager den aarlige Vægtforøgelse 1½—2 kg pr. Aar, fra det 8. til det 12. Aar 2—2½ kg pr. Aar, og ved Pubertetsalderen gaar den aarlige Vægtforøgelse op til 3—4 kg; ved det 9. Aars Slutning er Vægten fordoblet i Sammenligning med Vægten ved Slutningen af det første Aar, og ved Slutningen af det 12. Aar er den fordoblet endnu en Gang. Børnens Maal er af største Vigtighed. Et nyfødt Barn er gennemsnitlig 50 cm langt, et Barn under 16 cm maa betragtes som mangelfuld udviklet. I det første Leveaar vokser det ca. 20—24 cm — for mod Slutningen af det 14. Aar at maale 150 cm. Hvad Legemets Længdeforhold angaar, er det interessant at bemærke, at hos det nyfødte Barn er Overkroppen lige saa lang som Underkroppen, naar man anlægger de fremspringende Hoftebenknogler som Skillelinie; senere vokser Underkroppen betydeligt mere end Overkroppen. I 14 Aars Alderen er Forholdet da det, at af de ca. 150 cm falder omtrent 58 paa Overkroppen og ca. 92 paa Underkroppen.

Læsestue og Haandbibliotek.

Folkebogsamlingens Indsamling til et Haandbibliotek med Læsestue nærmer sig nu sin Afslutning og har givet det smukke Resultat ca. 700 Kr., hvoraf endda en Del er tegnet som aarligt tilbagevendende Bidrag.

Læsestuen aabnedes i Fredags. Den kan benyttes hver Dag hele Dagen til Kl. 10 Aften (undtagen paa de Tider, da Bogsamlingen har Udlaan). Der er fri Adgang for alle. Kun ønskes det, at de besøgende skriver deres Navn i den fremlagte Besøgsprotokol.

Hvad er der at komme efter paa Læsestuen?

Det vigtigste er Haandbiblioteket, der for Slørstedelen bestaar af en Samling alfabetisk ordnede Bøger til at slaa op i, dersom man ønsker Besked om en eller anden praktisk eller theoretisk Ting. Disse Bøger, der staar i en aaben Hylde, kan ikke laanes med hjem, da de altid maa staa parat til at give Besked til dem, der kommer og spørger dem til Raads.

Desuden findes der paa Læsestuen nogle Tidsskrifter og illustrerede Blade og vil med Tiden forhaabentlig komme flere, samt muligvis ogsaa Aviser.

Det anbefales særlig at besøge Læsestuen Tirsdag og Fredag Eftermiddag og Aften. Bibliotekaren eller en Stedfortræder vil da være at træffe fra Kl. 5, for at vejlede dem, der maatte ønske Hjælp, til at finde det de søger. Endvidere vil der paa disse Dage være Adgang til at benytte en Del Bøger, som ellers findes i et aflaaet Skab (deriblandt nyudkommen Skønlitteratur). Sidst men ikke mindst fortjener det at noteres, at Lokalet som Regel kun er opvarmet Tirsdag og Fredag Eftm.

At Ordensreglerne fremhæves at forstyrrende Samtale er forbudt, at Tobaksrygning frabedes og at Bøgerne ikke maa mishandles eller fjernes fra Læsestuen.

Det er i de besøgendes egen Interesse, at dette ikke sker. Det at Haandbiblioteket er tilgængeligt til enhver Tid, uden at der er noget Opsyn til Stede, er foreløbig at betragte som et Forsøg, som Bestyrelsen ganske vist haaber vil falde heldigt ud, og det er da ogsaa i høj Grad ønskeligt, at Forsøget maa lykkes, da Haandbiblioteket har størst Betydning, naar det er tilgængeligt til enhver Tid.

Hvis det sker, at Haandbiblioteket bliver misbrugt, f. Eks. at Bøgerne mishandles eller fjernes fra Læsestuen, vil det medføre at Haandbiblioteket kun bliver tilgængeligt paa de Dage, da Bibliotekaren kan være til Stede.

Hjemlaan af Bøger finder som hidtil kun Sted Tirsdag Kl. 3—3½ og Fredag Kl. 7—8, bl. a. for ikke at forstyrre de besøgende paa Læsestuen.

Vi skal i næste Nr. bringe en Fortegnelse over Haandbibliotekets Bøger.

Fra Uge til Uge

De nye Posttakster.

Den 1ste Marts traadte atter en ny Posttarif i Kraft, Resultatet af den sidst vedtagne Postlov.

Et indenbys Brev skal ganske vist ogsaa fremtidig kun frankeres med et 10 Øres Frimærke og et udenbys med et 20 Øres; men de maa ikke som nu veje op til 250 Gr. (et halvt Pund), men kun 50 Gr. For Breve mellem 50 Gr. og 250 Gr. skal der betales henholdsvis 15 og 30 Øre. Og for Breve op til 1 kg bliver Taksten 60 Øre, ligegyldigt om de

Allinge Biograf.

Søndag den 6. ds. Eftm. Kl. 4 og 7½.

Synnøve Solbakken

Bjørnstjerne Bjørnsons verdensberømte Fortælling oversat paa Film i 7 Akter. Synnøve Solbakken er et af de Værker, hvormed Digteren har prentet sit Navn i Verdenslitteraturen.

Forfatteren skildrer heri Livet i de norske Bygder, og har overalt hvor den er fremvist gjort mægtig Lykke, og alle Blade har skildret den som noget af det bedste paa Filmens Omraade.

Spillet af Sverriges bedste Filmsskuespillere.

Til disse Forstillinger er Billetpriserne ikke forhøjet. For at være sikker paa at faa Plads bedes Publikum benytte Eftermiddagsforestillingen. Filmen er 2270 m. lang.

All.-S. Ungdomsforening

afholder Medlemsbal, Søndag den 6. Marts paa „Turist Hotellet“ i Sandvig, fra 8—1.

Tre Mands Orkester.

Festudvalget.

Vore Leverandører af

Vegetabil-Margarine

har lovet os,

at de nu og altid vil gøre sig særlig store Anstrængelser for at levere os denne Margarine af saa god Kvalitet som overhovedet mulig. Der vil altsaa blive anvendt Raastoffer af allerbedste Kvalitet, og Fabrikationen vil blive udført under særlig Kontrol og med en Opmærksomhed som maaske aldrig før. Prisen er nedsat til:

98 Øre pr. Pund = ½ Kilo

og læg Mærke til, at vi sælger dansk Fabrikat af fineste Kvalitet.

De Handlende i Allinge-Sandvig.

er indenbys eller udenbys.

For Brevkort skal der foruden Portoen, de 8 og 15 Øre, betales ekstra 2 Øre for Postvæsenets Udlæg til Papir og Tryk, altsaa 10 og 17 Øre.

Pakker indtil 1 kg sættes op til 60 Øre (nu 50), 1—3 kg 75 Øre (nu 50).

For Postanvisninger forhøjes alle Satsler med 5 Øre. Indtil 25 Kr. 25 Øre, 25—100 Kr. 40 Øre, 100—300 Kr. 55 Øre, 300—1000 Kr. 70 Øre.

Til Byraadet

valgtes i Onsdags 6 Medlemmer af Borgerpartiet, Socialdemokratiet fik 5 Mandater. Ialt afgaves 609 Stemmesedler, 307 A, 258 B, 44 blanke. Ca. 70 pCt. Vælgere var mødt op.

Revisorer:

Liste A 309, B 263.

Til Salg.

Et nyt Jagtgevær samt Jagtlatke, 1 Salonriffel, 1 Drejebænk med tilhørende Jern- og Smergelskive. En Del Snedker- og Stenværktøj, en Trillebør og 1 Fotografiapparat er til Salg hos

Pedersen, Faaregd.
pr. Tein.

En brugt men god

Murgryde

eller Kobberkedel ønskes til Købs.
P. L. Holm, Allinge.
Samme Sted er gode **Spisekar-**
toffer til Salg.

En 14-16 aars Dreng

kan faa Plads til 1. Maj paa
Broddegaard i Olsker.
Telefon Rø 57.

Meget kraftig 2-aars Plag,

65 Tm. vant til at gaa i Tøj, er til
Salg eller Bytte med en god **Køl-**
veko paa
Skovgaard i Olsker

Allerfineste Kvalitet.

Ferske **Medisterpølser**
Knekpølser
Bajerske Pølser, Blodpølse
Røget dansk **Fløsk**
friske Varer hver Mandag og Tors-
dag anbefales til altid billigste Dags-
priser.

J. B. Larsen,

Telefon Allinge 12.

Flink Fodermester

kan til 1ste Maj faa Plads paa
Smedegaard i Rø.
Telefon Gudhjem 32.

En flink Pige

15—16 Aar, samt en Dreng i samme
Alder kan faa Plads paa
Bakkegaard, Olsker.

Ostesperiserne

er aller nedsatte. Jeg fører for Ti-
den paa Lager:

Prima dansk **Ementhaler**
do. do. **Rochefort**
do. helled **Gauda**
do. halvved **Steppe**
lagret **Bachsteiner**
Myseost med Fløde
Dansk **Ejdammer**

Kommenost, Klosteroste

J. B. Larsen,

Allinge.

Ny stor Fedesild.

Norsk Sild mellemstørrelse
Bornholmsk Spegesild
anbefales til 50 Øre pr. ½ kg
J. B. Larsen,

Malerlærling.

En rask Dreng kan komme i Lære
straks eller senere.
Maler Hansen, Rø St.
Telf. 32.

Kranse.

Buketter, Hyasinter, Tulipaner,
Liljekonvaller og Potteplanter
leveres til billige Priser og forsendes
overalt.

Hallelyst, Allinge.

M. Kr. Kofod,

Telefon Sandvig 6 og 47.

Gode Heste

af forskellig Alder og Størrelse er
til Salg eller Bytte paa
Lindholmsgaard i Rø.
Tlf. 24.

En 14-15-aars Dreng

til at passe Kreaturer kan faa Plads
til 1ste Maj paa
Lindholmsgaard i Rø.
Tlf. 24.

Tapeter.

Nye Tapeter er hjemkommet og
sælges til billige Priser.

Sandvig Boghandel.

Telf. 55 E. Abrahamsen Telf. 55

En flink Pige

samt en **Fodermester** og en
Karl kan til 1ste Maj faa Plads
paa
Hullegaard.

Tlf. Rø 15.

Abrikoser,

Blommer,
Rosiner,
Æbler i Skiver, borede.

All i prima Varer og til billige
Priser fra

Allinge Colonial-
& Produktforretning.

Overretssagfører

Bojesen Kofod, Rønne
St. Mortensgade 17.

Inkassation, Dokumentskrivning m. m.
Træffes i **Hasle** Onsdag Formd.

Billeder indrammes

og Rammelister købes billigst i
Klemensker Snedkerforretning,
Tlf. n. 13. **L. Pihl.**

Nye franske **Cathrineblommer**
175 Øre pr. ½ kg.

Nye bosniske **Blommer**
110 Øre pr. ½ kg.

Rosiner udsælges til 100 ½ kg.
J. B. Larsen.

Vi sælger
ganske fortræffelige

Danske gule Kogearter,
Engelske Flækærter,
Prima Hvidkaal.

Nordlandets
Handelshus.

J. B. Larsen

anbefaler:

ægte **Klingry Marsellesøbe**
do. **Klingry Salmiak søbe**
do. **Sunlight Søbe**
do. **Perfections Søbe**
do. **Lessive Ludpulver**
Lagermans Vaskepulver

Prima dansk **Vaskepulver**
45 Øre Pakken
Blegsoda
Skurepulver
i store og smaa Pakker
Prima **brun Søbe** nedsat Pris
Hel og fin **Soda** do.
Colmans Stivelse
Salmiakspiritus
Blegvand

J. B. Larsen.

Telefon 12. Allinge

Mange ved, men alle bør vide,

at det betaler sig at købe sit Herre-
tøj i Klemensker hos
Skrædder **Nic. Kofod.**
Telefon n. 44.

For Eks. hjemmestyede Klædnin-
ger fra 90 Kr.
Peber og Salt fra 120 Kr.
1 helulden Kamgarvklædning
150 Kr.

Vort Lager af
galvaniserede

Spande og Ballier

af den svære danske prima Kvalitet
udsælges i disse Dage med

25 pCt. Rabat pr. Kontant.

Nordlandets Handelshus.

En flink Forkarl

samt en yngre 2den Karl søges til
første Maj paa

St. Myregaard.

En 14-16 Aars Dreng

kan 1ste Maj faa Plads paa
Hullegaard, Klemensker.

Bedste Maler Fernis.

Bedste hurtigtørrende
Gulvfernis og **Gulv-lak**
Tørrelse, Terpentín, Natronlud
Vognlak, Mobellak
Hvid Ema Helak
Cykletak, Tubefarver
Lim og **Schellak**
anbefales til nedsatte Priser.

Alle Slags tørre Malerfarver findes
paa Lager. — Maling udrøres gerne.

Allinge **J. B. Larsen.**
Telf. 12.

Marmelade.

Fin blandet Marmelade, Hindbær-
snag, sælges i løs Vægt til 125 pr.
½ kg.

J. B. Larsen.

Prima vellagrede

100 pCt. Schweitzer

50 pCt. Gauda

20 pCt. Gauda

Priserne er betydeligt lavere i

Nordlandets Handelshus

Missionsuge i Allinge

7. til 12, Marts.

Mandag og Tirsdag: Missionær
Nielsen fra Præstø Kl. 7 ½ paa Me-
nighedshjemmet.

Onsdag: Missionær Sørensen fra
Nørre-Aaby Kl. 7 ½ paa Menigheds-
hjemmet.

Torsdag: Gudstjeneste i Kirken
Kl. 8 ved Pastor Kildebæk.

Fredag: Gaardejer Anker Larsen,
Bodilsker, Kl. 7 ½ paa Menigheds-
hjemmet.

Lørdag: Sekretær Høegh Nielsen,
Rønne, Kl. 7 ½ paa Menigheds-

Messens Ene-Udsalg,

Allinge.

Prisen

for
fint engelsk sort og graat

Uldgarn

er 17 Kr. pr. kg,

8,50 pr. Halvkilo,

4,25 pr. Kvartkilo

Chr. Olsen, Messen, Allinge.

Forbud.

Al Hønkasten af Køkkenaffald,
Murstensbrokker, Skrammel etc.
paa Stranden fra Sandvig Havn
til Østersøbadets Badeanstalt
samt i Bækken langs Anlægget
forbi Slagter Kofods Ejendom
til Langelinie er strengt forbudt.

Ligeledes Oplagring af Tang-
dynger paa Stranden. Tangen
maa bortkøres straks efter Op-
tagningen.

Overtrædelse af disse Forbud
vil medføre Paatale af Politiet.

Det henvises Beboerne i Sand-
vig at benytte den af Kommunen
anviste Losseplads i Klipperne
nedenfor Hotel Sandvig.

Afbrænding af Tjørn

oretages en af de første Dage.

Konrad Nielsen,

Østervang, Olsker.

En Pige

søges til 1ste Maj til
Stenbymøllen i Rø.

D. A. G. af 1916.

Lokalforeningen **Kajbjerggaard.**
Generalforsamling paa Hotel Al-
linge den 10 Marts Kl. 5,30 Eftm.
Dagsorden som sædvanlig.
Bestyrelsen.

En Anden-Kalvs Kvie

er til Salg hos
S. Holm,
Stenbygaard, Rø.

Humledal Mejeri.

Liste til den ved Generalforsam-
lingen vedtagne Tegning fremligger
til Paategning paa Mejeriets Kontor
fra den 4.—15. Marts.

Bestyrelsen.

En nylig konfirmeret Dreng

kan til 1ste Maj faa Plads hos

Karl Pedersen,

Myredal pr. Tein.

Paa Grund af Bortrejse kan en
nylig konfirmeret

Pige

faa Plads hos
Bager Jørgensen.

Jysk Tørvesmuld.

Fra Kommunens Udsalg i Allinge-
Sandvig sælges et Parti prima tørt
jysk Tørvesmuld til 75 Øre pr. hl.

En Spisestue

med engelsk egetræs Skab-Buffer
er billig til Salg.

Komoder og Kuffertes findes altid
paa Lager til billige Priser.

Alt Møbelarbejde — hele Stuer
saavel som enkelte Dele udføres.

Møbler repareres.

Snedker Chr. Dam,
Allinge.

2 Stk. meget fint moderne

grønt og blodbøgfævet Klæde

er hjemkommen og sælges for 19 Kr. pr. m. — Egner sig ud-
mærket til Konfirmationsfrakker.

Nordlandets Handelshus.

Vi lossen i disse Dage

og sælger

Prima knuste og harpede **London Koks**
a 5 Kr. 50 Øre pr. hl a 45 kg.

Prima harpede **Derbyshire Ovnkul**
a 8 Kr. 50 Øre pr. hl a 75 kg.

Priserne er beregnet Kontant — plus Kørsel.

Nordlandets Handelshus.

Bedste Elswick Smedekul

ventes hjem omkring 15. Marts.

Denne Sending bliver til en meget lavere Pris.

Nordlandets Handelshus.

Prima dansk Melassefoder

er paa Lager. — Pris 25 Kr. pr. 100 kg.

Nye Sendinger af **Coldings Foderblanding** og **Soyaskraa**
samt 50 pCt. **Texas Bomuldsfrokager.**

Nordlandets Handelshus.

Kvier,

der kælvner i denne Maaned, er til
Salg paa

Kjøllergaard i Rø.

Pæn ung Pige,

14—18 Aar, kan 1ste Maj faa Plads
hos

Maler Hansen, Rø St.

Telefon 32.

Ris,

32 Øre pr. hkg.

Majsflager

er hjemkommen.

J. B. Larsen.

En ung Pige

søges til 1ste Maj paa

Møllegaard i Rø.

En rød Hest,

5 Aar, ca. 10 Kv. 3 Tm., er tilsalg
hos

Chr. Kofod,

øst for Lyngholt.

En 15-16-aars Dreng

kan faa Plads til 1ste Maj hos

N. Kristoffersen,

øst for Petersborg,

Klemensker.

To Føl,

som bliver et Aar til Maj, er til
Salg paa Hedebo i Olsker.

Hans Bentsen.

Japan Ris.

Allerfineste amk. Japan Ris er
hjemkomne og koster nu kun 80
Øre pr. ½ kg.

Mannagryn, Borne Semaule
Fine hvide **Sagogryn**
anbefales

J. B. Larsen.

Udebliver Bladet

beder vi Læserne henvende sig paa
Postkontoret, og Fejlen vil hurtigt
blive rettet. I modsat Fald maa De
henvende Dem til Bladets Kontor,
og vi skal da sørge for, at De faar
det tilsendt.

CLOËTTA'S

Fineste dansk Fabrikat
i 1/8 Kg Pakker.

Fineste Kvalitet isl. Lammekød

kontrolleret og stemplet, sælges for 130 Øre for For- og Mellemstykker, 150 Øre for Baglaar - alt pr. Halvkilo.

Nordlandets Handelshus.

Ikke letsaltet, men lufttørret Klippfisk

af den allerbedste afnakkede Kvalitet, sælges a 125 Øre pr. Halvkilo i

Nordlandets Handelshus.

Nu er det paa Tide at købe Konfirmationsudstyr!

Vi har det største Lager af hvide og sorte Kjolestoffer fra 2,50 pr. m. Voile, Alpaca, Uldstof og Silke. Handsker, Strømper og Linned.

Færdigsyede

Konfirmationsdragter fra 60 Kr.

En ekstra svær og stærk Habit, syet efter Maal 110 Kr.

Kraver, Flipper og Manchetter i stort Udvalg.

Nordlandets Handelshus.

Vi har mange tørre, gode

Brædder og Planker

- alle Længder, alle Brædder, alle Tykkelser -

Firskaarne, særlig stærke **Udskudsbrædder**

a 5, 6 og 7 Alens Længder

sælges særlig billigt i

Nordlandets Handelshus.

18 pCt. Superfosfat,

Calci og Salpeter

er ankommen og bedes afhentet snarest.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Det er lykkedes os at fremskaffe et Stykke fint 140 cm

Creaslærred til Lagener,

som vi kan tilbyde vore Kunder til den billige Pris af 4,50 pr. m.

Nordlandets Handelshus.

**CLOËTTA'S
ALBA**

Spise-Chocolader

Erindringsliste.

Borgmesterkontoret 2-4 Eftm.
Sparekassen 10-12 og 2-4.
Branddirektøren do.
Stempelfilial i Sparekassen. 10-12, 2-4
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.
Distriktslægen 8-9 og 2-3.
Folkebogsamlingen paa Raadhuset:
Udlaan Fredag 7-8, (i Vinterhalvaaret tillige Tirsdag 3-3,30).
Hjælpekassen: Formd. Bagerm. P. Holm
Kasserer H. P. Kofod. Kontortid hver Fredag fra 5-7.
Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6
Kæmmerkontoret 10-11 og 2-4.
Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.
Postkontoret: Søgnedage 9-12 og 2-6
Søndag 9-10.
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.
Skandinavien-Amerikalinién:
Agent Otto Gornitzka.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr. Olsen, Messen. Kontortid 1-4 Em:
Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften.
Søndag 9-10
Toldkamret 8-12 Form., 2-5 Efterm.

**Byggryn,
Havregryn,
Kartoffelmel,
Mannagryn,
Majsflager,
Ris, Rismel,
Sagomel**

Hærter, hele og flækkede.

Prima Varer, billige Priser hos

**Allinge Kolonial-
og Produktforretning.**

Rønne-Allinge Jernbanes

Køreplan.

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	745	600
- Nyker	808	623
- Klemensker	828	643
- Rø	848	703
- Tein	906	721
- Allinge	919	734
- Sandvig	925	740

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	1125	810
- Allinge	1136	821
- Tein	1149	834
- Rø	1207	852
- Klemensker	1230	915
- Nyker	1245	930
- Rønne	110	950

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	845	1235	750
- Nyker	903	1253	808
- Klemensker	919	109	822
- Rø	935	125	839
- Tein	949	139	854
- Allinge	959	149	904
- Sandvig	1005	155	910

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	1035	6-	935
- Allinge	1043	608	943
- Tein	1052	617	952
- Rø	1107	632	1007
- Klemensker	1125	650	1025
- Nyker	1136	701	1036
- Rønne	1155	720	1055

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lær.

ling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrives er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere til Underretning for Redaktionen - opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Alle Slags

Værktøj

og Redskaber anbefales.

Glas, Porcelæn og hele Køkkenudstyr

til billigste Priser.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Som en Slags Erstatning for Roerne

venter vi i Løbet af Marts Maaned

Prima Klidmelassefoder

fra Sukkerfabrikerne og beder om Bestillinger, som ekspederes billigst muligt i

Nordlandets Handelshus.

Suktermelasse

Hvedeklid, Rugklid.

Stor Majs, Smaa Majs.

Bomuldsfrøkager, Soyaskraa,

Coldings Foderblanding.

Blandsæd og Havre.

Prima Varer, billigste Dagspris i

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Alle Kolonialvarer

er betydeligt nedsat i Pris hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Grove danske Hvedeklid

sælges for 12 Kr. pr. 40 kg.

Prima La Plate Majs

sælges for 30 Kr. pr. 100 kg.

Alle Foderstoffer sælges til laveste Dagspris i

Nordlandets Handelshus.

Alle Kolonialvarer

er nedsat ganske betydeligt i Prisen i denne Uge og sælges meget billigt i

Nordlandets Handelshus.

**Prima Kul og Koks paa Lager i
Allinge Kolonial & Produktforretning**

Nye Texas Bomuldsfrøkager (50 pCt.)

Nye Jordnødkager (58 pCt.)

Coldings Foderblanding (46 pCt.)

Prima Soyaskraa. Grove Hvedeklid.

Stor Majs. Smaa Majs, Byg.

Blandsædkorn og Havre til Foderbrug.

Vi anbefaler Kunderne at forsyne sig til de nu gældende billige Priser.

Nordlandets Handelshus,

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

Billigste Annoncepris. - Læses overalt paa Nordlandet